

OPENBAAR MINISTERIE

BURGERLIJKE PARTIJEN

[REDACTED] thans met vennootschapsnaam
[REDACTED] met zetel te [REDACTED]
[REDACTED] ondernemingsnummer [REDACTED]

[REDACTED] met zetel te [REDACTED]
[REDACTED] ondernemingsnummer [REDACTED]

[REDACTED], met zetel te [REDACTED]
[REDACTED] ondernemingsnummer [REDACTED]

[REDACTED] wonende te [REDACTED]

allen ter terechtzitting vertegenwoordigd door meester [REDACTED] in eigen
naam en loco meester [REDACTED] advocaten met kantoor te [REDACTED]

BEKLAAGDEN

2. [REDACTED], met maatschappelijke
zetel te [REDACTED], ondernemingsnummer [REDACTED]
ter terechtzitting vertegenwoordigd door meester [REDACTED] loco meester P.
[REDACTED] advocaat met kantoor te [REDACTED]

3. [REDACTED] bedrijfsrevisor, geboren op [REDACTED] te
[REDACTED] wonende te [REDACTED] van Belgische nationaliteit, ter
terrechtzitting vertegenwoordigd door meester [REDACTED] advocaat met kantoor te
[REDACTED]

onder meer in zijn hoedanigheid van zaakvoerder van de [REDACTED]
[REDACTED], met maatschappelijke zetel te [REDACTED]
[REDACTED] en in zijn hoedanigheid van commissaris-revisor van de [REDACTED]

4. [REDACTED] bedrijfsrevisor, geboren op [REDACTED] te
[REDACTED] wonende te [REDACTED], van Belgische nationaliteit,
ter terechtzitting bijgestaan door meester [REDACTED] advocaat met kantoor
te [REDACTED]

- de afwezigheid van een systeem van interne controle waardoor de controle door de commissaris-revisor van de "voorraden" en "bestellingen in uitvoering" onvoldoende was en de bedragen van de betrokken rubrieken in de jaarrekening onbetrouwbaar werden (deskundig verslag p. 32);
- het niet tijdig aanleggen van (voldoende) provisies voor niet-inbare vorderingen, waardoor de rubriek "vorderingen" van de jaarrekening niet correct werd gewaardeerd (onderschatting van de provisies voor een bedrag van 35.939.420 BEF voor de vorderingen per 31 december 1999 en voor een bedrag van 81.136.820 BEF voor de vorderingen per 31 december 2000 - deskundig verslag p. 105 e.v)
- dubieuze boekingen met betrekking tot doorfacturaties door de [REDACTED] aan de haar gelieerde vennootschappen [REDACTED] (deskundig verslag p. 76 e.v.)

waardoor de jaarrekening geen getrouw beeld meer gaf van het vermogen, de financiële toestand of de resultaten van de vennootschap, met de bedrieglijke bedoeling de werkelijke toestand van de boekhouding en het vermogen van de vennootschap voor derden verborgen te houden, in het bijzonder:

De vierde

1. de jaarrekening met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van 01.01.1999 tot 31.12.1999

het stuk als van valsheid beticht neergelegd zijnde ter griffie van de correctionele rechtbank te Dendermonde onder staat nummer 05516/2009 der overtuigingsstukken

Van 19 mei 2000 (datum goedkeuring van de jaarrekening door de Algemene Vergadering) tot 5 oktober 2009 (datum inbeslagneming)

De tweede, de derde en de vierde

2. de jaarrekening met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van 01.01.2000 tot 31.12.2000

Van 27 april 2001 (datum goedkeuring van de jaarrekening door de Algemene Vergadering) tot heden

B. Oplichting (art. 496 lid 1 Sw)De tweede en de derde

Met het oogmerk om zich een zaak toe te eigenen die aan een ander toebehoorde, zich gelden, roerende goederen, verbintenissen, kwijtingen, schuldbevrijdingen te hebben doen afgeven of leveren, hetzij door het gebruik maken van valse namen of valse hoedanigheden, hetzij door het aanwenden van listige kunstgrepen om te doen geloven aan het bestaan van valse ondernemingen, van een denkbeeldige macht of van een denkbeeldig krediet, om een goede afloop, een ongeval of enige andere hersenschimmige gebeurtenis te doen verwachten of te doen vrezen of om op andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen of van de lichtgelovigheid, namelijk (deskundig verslag p. 87 e.v.):

door het opstellen van een revisoraal waarderingsverslag van aandelen van de [REDACTED] [REDACTED] d.d. 6 juni 2000 door bedrijfsrevisor [REDACTED] op basis van een valse boekhouding van de [REDACTED] in het bijzonder de jaarrekeningen afgesloten op 31 december 1999 en 31 december 2000, met de bedrieglijke bedoeling volgende aandeeloverdrachtovereenkomsten af te sluiten ten nadele van [REDACTED] en [REDACTED]

- de leningsovereenkomst d.d. 14 juli 2000 tussen [REDACTED] enerzijds en de [REDACTED] anderzijds voor een bedrag van 75.000 BEF, waarvan door de [REDACTED] 37.500.000 BEF betaald werd op 16 augustus 2000 en door de [REDACTED] 3.125.000 BEF en 9.096.460 BEF op 17 augustus 2000, respectievelijk 15 september 2000
- de eenzijdige aankoopbelofte (Call Option) d.d. 11 augustus 2000 tussen [REDACTED] enerzijds en de [REDACTED], vertegenwoordigd door [REDACTED] anderzijds
- de niet-gedateerde eenzijdige aankoopbelofte (Call Option), tussen [REDACTED] enerzijds en de [REDACTED] in oprichting, vertegenwoordigd door [REDACTED] anderzijds

Tussen 6 juni 2000 en 15 september 2000, meermaals**D. Niet voeren van een passende boekhouding - commissaris-revisor**

Bij inbreuk op artikelen 2 en 17, lid 3 van de Wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekeningen van de ondernemingen, rekeningen, jaarrekeningen, balansen en resultatenrekeningen of geconsolideerde rekeningen van ondernemingen geattesteerd of goedgekeurd hebben, terwijl niet is voldaan aan de in het eerste lid genoemde bepalingen, handelend met bedrieglijk opzet, minstens terwijl zij daarvan kennis hebben, of niet heeft gedaan wat hij had moeten doen om zich te vergewissen of aan die bepalingen is voldaan (deskundig verslag p. 48 e.v.)

(thans strafbaar bij inbreuk op artikelen 2 en 16, lid 3 van de Wet van 17 juli 1975 op de boekhouding van de ondernemingen, zoals gewijzigd bij artikel 5 en 14 van de wet van 7 mei 1999 houdende het wetboek van vennootschappen, B.S. 6 augustus 1999, inwerkingtreding: 6 februari 2001)

namelijk door onder meer:

De vierde:

1. voor de jaarrekening van de [REDACTED] met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van 01.01.1999 tot 31.12.1999 een "goedkeurende verklaring met voorbehoud" af te leggen, terwijl de enige juiste conclusie een "afkeurende verklaring" van de jaarrekening kon zijn (deskundig verslag p. 51-59))

Op 9 mei 2000 (OK1 - st. 549)

De tweede, de derde en de vierde:

2. voor de jaarrekening van de [REDACTED] met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van 01.01.2000 tot 31.12.2000 een "goedkeurende verklaring met voorbehoud" af te leggen, terwijl de enige juiste conclusie een "afkeurende verklaring" van de jaarrekening kon zijn (deskundig verslag p. 59-71)

Op 26 april 2001 (bijlage 62 deskundig verslag)

De tweede, de derde en de vierde:

3. het ten onrechte niet toepassen van de alarmbelprocedure overeenkomstig huidig artikel 138 wetboek van vennootschappen (deskundig verslag p. 61 e.v. en 105 e.v.)

Van 1 januari 2000 tot 15 mei 2002 (datum schrijven van college van commissaris-revisoren naar [REDACTED])

de tweede en de derde:

4. op te treden als commissaris van de [REDACTED] terwijl hij zich in een positie bevond die een onafhankelijke taakuitoefening, overeenkomstig de regels geldend voor het beroep van bedrijfsrevisoren, in het gedrang kon brengen, onder meer door (deskundig verslag p. 119 e.v.):
 - het opmaken van een revisoraal waarderingsverslag d.d. 6 juni 2000 van de aandelen de [REDACTED], terwijl hij op 13 mei 2000 een

mandaat d.d. 6 mei had aanvaard van [REDACTED] waarbij hem volmacht werd verleend met betrekking tot de verkoop van deze aandelen om op te treden als revisor en te handelen in naam en voor rekening van [REDACTED] met de eventuele kopers;

- het aanvaarden van mandaat als commissaris-revisor in de [REDACTED], terwijl in de [REDACTED] die eveneens accountancy-diensten verleende aan de [REDACTED] enerzijds [REDACTED] (zijn echtgenote) gedelegeerd bestuurder en meerderheidsaandeelhouder was en anderzijds [REDACTED] (zijn rechtstreekse vennoot in de [REDACTED] aandeelhouder was

Van 22 mei 2000 (datum benoeming van [REDACTED] tot commissaris-revisor) tot 19 augustus 2002 (vonnis faillietverklaring [REDACTED])

de tweede en de derde:

5. het niet naleven van de door het Instituut der Bedrijfsrevisoren opgelegde reglementen en normen (deskundig verslag p. 64 e.v), meer in het bijzonder: er werden in de werkpapieren geen conclusies per rubriek opgesteld, er werd geen risico-analyse van de onderneming uitgevoerd, de interne controle van de organisatie werd niet geverifieerd, er werd geen afdoend en aan de onderneming aangepast controleprogramma aangetroffen, er werd weinig of geen overleg gepleegd met de confrater-commissaris

Van 22 mei 2000 (datum benoeming van [REDACTED] tot commissaris-revisor) tot 19 augustus 2002 (vonnis faillietverklaring [REDACTED])

E. Controle van de jaarrekening – commissaris-revisor

Bij inbreuk op artikel 171 §2 Wetboek van Vennootschappen, rekeningen, jaarrekeningen, balansen en resultatenrekeningen of geconsolideerde jaarrekeningen van vennootschappen attesteren of goedkeuren, terwijl niet is voldaan aan de bepalingen bedoeld in § 1, handelend met bedrieglijk opzet, minstens terwijl zij daarvan kennis hebben, of, niet hebben gedaan wat zij hadden moeten doen om zich te vergewissen of aan die bepalingen is voldaan (Wetboek van Vennootschappen van 7 mei 1999, B.S. 6 augustus 1999, inwerkingtreding: 6 februari 2001)

namelijk door onder meer:

de tweede, de derde en de vierde:

1. voor de jaarrekening van de [REDACTED] met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van 01.01.2000 tot 31.12.2000 een "goedkeurende verklaring met voorbehoud" af te leggen, terwijl de enige juiste conclusie een "afkeurende verklaring" van de jaarrekening kon zijn (deskundig verslag p. 59-71)

Op 26 april 2001 (bijlage 62 deskundig verslag)

de tweede, de derde en de vierde:

2. het ten onrechte niet toepassen van de "alarmprocedure" overeenkomstig huidig artikel 138 wetboek van vennootschappen (deskundig verslag p. 61 e.v. en 105 e.v.)

Van 6 februari 2001 tot 15 mei 2002 (datum schrijven van college van commissaris-revisoren naar: [REDACTED])

de tweede en de derde:

3. op te treden als commissaris van de [REDACTED], terwijl hij zich in een positie bevond die een onafhankelijke taakuitoefening, overeenkomstig de regels geldend voor het beroep van bedrijfsrevisoren, in het gedrang kon brengen, onder meer door (deskundig verslag p. 119 e.v.):

- het opmaken van een revisoraal waarderingsverslag d.d. 6 juni 2000 van de aandelen de [REDACTED] terwijl hij op 13 mei 2000 een mandaat d.d. 6 mei had aanvaard van [REDACTED] waarbij hem volmacht werd verleend met betrekking tot de verkoop van deze aandelen om op te treden als revisor en te handelen in naam en voor rekening van [REDACTED] met de eventuele kopers;
- het aanvaarden van mandaat als commissaris-revisor in de [REDACTED] terwijl in de [REDACTED] die eveneens accountancy-diensten verleende aan de [REDACTED] enerzijds [REDACTED] (zijn echtgenote) gedelegeerd bestuurder en meerderheidsaandeelhouder was en anderzijds [REDACTED] (zijn rechtstreekse vennoot in de [REDACTED]) aandeelhouder was

Van 6 februari 2001 tot 19 augustus 2002 (vonnis faillietverklaring [REDACTED])

de tweede en de derde:

4. het niet naleven van de door het Instituut der Bedrijfsrevisoren opgelegde reglementen en normen (deskundig verslag p. 64 e.v), meer in het bijzonder: er werden in de werkpapieren geen conclusies per rubriek opgesteld, er werd geen risico-analyse van de onderneming uitgevoerd, de interne controle van de organisatie werd niet geverifieerd, er werd geen afdoend en aan de onderneming aangepast controleprogramma aangetroffen, er werd weinig of geen overleg gepleegd met de confrater-commissaris

Van 6 februari 2001 tot 19 augustus 2002 (vonnis faillietverklaring: [REDACTED])

1. PROCEDURE

De zaak werd behandeld op de openbare terechtzitting van 24 oktober 2016.

De rechtbank nam kennis van de stukken van de rechtspleging en hoorde de aanwezige partijen.

2. SAISINE

Bij beschikking van de Raadkamer van 29 juni 2012 werden de beklaagden als volgt naar de correctionele rechtbank verwezen:

- de tweede en de derde beklaagde wegens de tenlasteleggingen A.2, B, D.2, D.3, D.4, D.5, E.1, E.2, E.3 en E.4;
- de vierde beklaagde wegens de tenlasteleggingen A.1, A.2, D.1, D.2, D.3, E.1 en E.2.

De Raadkamer nam verzachtende omstandigheden aan voor de tenlasteleggingen A.1 en A.2 in hoofde van alle beklaagden.

Het arrest van de Kamer van Inbeschuldigingstelling van 24 april 2014 verklaarde het hoger beroep van de beklaagden gegrond in die zin dat werd vastgesteld dat het deskundig verslag van dhr. [REDACTED] behept is met een onregelmatigheid zoals nader omschreven in het arrest, doch zegde voor recht dat er geen redenen waren om de nietigheid van dit verslag uit te spreken en het verslag uit het dossier te verwijderen. De Kamer van Inbeschuldigingstelling bevestigde voor het overige de bestreden beschikking.

3. BEOORDELING OP STRAFGEBIED

3.1 Onderzoek van de verjaring

3.1.1. De algemene werkwijze van de rechtbank bij de beoordeling van de verjaring

3.1.1.1 *Beoordeling verjaring vóór de beoordeling ten gronde*

1.

Indien bewezen, zijn de aan de beklaagden ten laste gelegde feiten onderling verbonden door eenheid van opzet, zodat ze samen één voortgezet misdrijf uitmaken.

Bij het beoordelen van de verjaring bij voortgezette misdrijven moet een drievoudige regel in acht genomen worden: (1) de verjaringstermijn neemt een aanvang vanaf het laatste feit dat bewezen wordt verklaard en dat door eenheid van opzet met de andere feiten is verbonden, (2) tussen de verschillende feiten die samen het voortgezet misdrijf uitmaken mag geen periode verlopen die gelijk is aan of langer is dan de toepasselijke verjaringstermijn. Eens de strafvordering is vervallen wegens verjaring, kan deze niet herleven doordat nadien nieuwe strafbare feiten werden gepleegd, (3) bij de beoordeling behoudt elk feit zijn eigen verjaringstermijn.

2.

De problematiek van de verjaring kan niet worden losgezien van de beoordeling ten gronde van de tenlasteleggingen. Teneinde de verjaring te beoordelen moet de rechtbank reeds vaststellen of bepaalde feitelijke gedragingen zich al dan niet hebben voorgedaan, en of dergelijke feitelijkheden al dan niet strafrechtelijk kunnen worden gekwalificeerd. Het spreekt voor zich dat het al dan niet bewezen karakter van de tenlasteleggingen het voorwerp zal uitmaken van een toelichting ten gronde, wanneer komt vast te staan dat de verjaring van de strafvordering niet is ingetreden.

3.1.1.2 *De toepasselijke termijn*

3.

Artikel 21 van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het wetboek van strafvordering (hierna "V.T.Sv." genoemd) houdt in dat de strafvordering (behoudens de uitzonderingen vermeld in dit artikel en in andere wettelijke bepalingen) verjaart door verloop van tien jaren, vijf jaren of zes maanden te rekenen vanaf de dag waarop het misdrijf is gepleegd, naargelang dit misdrijf een misdaad, een wanbedrijf of een overtreding is.

De verjaringstermijn voor gecorrectionaliseerde misdaden (zoals valsheid in de jaarrekeningen; cfr. de tenlasteleggingen A.1 en A.2 in dit dossier) is de termijn die voor wanbedrijven van toepassing is, dat wil dus zeggen vijf jaar.

4.

Bij de verwijzing van de beklaagden voor de tenlasteleggingen A.1 en A.2 werden verzachtende omstandigheden aangenomen. De andere tenlasteleggingen maken wanbedrijven uit. De rechtbank gaat bij de berekening van de verjaringstermijn bijgevolg uit van een termijn van vijf jaar.

3.1.1.3 Het aanvangspunt van de verjaring

5.

De verjaringstermijn van de strafvordering begint te lopen op de dag dat het misdrijf werd gepleegd. Aflopende misdrijven zijn voltrokken door een doen of laten op een bepaald ogenblik. Een voortdurend misdrijf is voltrokken wanneer een einde wordt gesteld aan de voortdurende delictuele toestand. Bij voortgezette misdrijven begint de verjaring te lopen vanaf het laatste feit.

Als aanvangspunt voor de verjaring van de strafvordering ten aanzien van een bepaalde beklaagde kan de rechtbank uiteraard slechts de datum in aanmerking nemen van de feiten waarvoor hij persoonlijk wordt vervolgd en niet van de samenhangende feiten waarvoor andere beklaagden worden vervolgd.

6.

Op basis van de in de dagvaarding weerhouden tenlasteleggingen stelt de rechtbank vast dat er tussen de verschillende feiten die per beklaagde samen het voortgezet misdrijf vormen, afzonderlijk geen tijdspanne verlopen is die gelijk is aan of langer duurt dan de op het vorige feit toepasselijke verjaringstermijn.

3.1.1.4 Stuiting

7.

De stuiting van de verjaring houdt in dat de lopende verjaringstermijn wordt onderbroken, en dat vanaf de dag van de stuiting een nieuwe verjaringstermijn begint te lopen, welke gelijk is aan de oorspronkelijke. De dag van de stuiting is in de nieuwe termijn begrepen.

Artikel 22 V.T.Sv. bepaalt dat de verjaring van de strafvordering wordt gestuit door daden van onderzoek of van vervolging verricht binnen de eerste termijn.

De gevolgen van de daden die de verjaring van de strafvordering stuiten, strekken zich niet enkel uit tot de feiten die samen een collectief misdrijf vormen, maar ook tot alle samen behandelde of berechte misdrijven die door intrinsieke samenhang nauw met elkaar verbonden zijn (Cass. 26 mei 1987, Arr. Cass. 1986-87, 1318). Het stuitend effect van een daad van onderzoek of vervolging breidt zich dus uit tot alle feiten waarvoor het onderzoek en de berechting gelijktijdig gebeuren.

8.

Naar Belgisch recht kan de verjaring slechts worden gestuit binnen de eerste termijn. Bij een wanbedrijf hebben daden van onderzoek of vervolging derhalve slechts stuitende werking indien zij werden uitgevoerd binnen de eerste vijf jaar nadat het misdrijf werd gepleegd. Dit betekent dat de oorspronkelijke verjaringstermijn hoogstens kan worden verdubbeld en dat de totale verjaringstermijn (abstractie makend van de schorsing van de strafvordering; cfr. infra) nooit meer kan bedragen dan het dubbele van de abstracte verjaringstermijn, in casu dus tien jaar.

Onverminderd de gevolgen van de schorsing van de strafvordering (cfr. infra), is de verjaring ingetreden indien vijf jaren verstreken zijn vanaf de laatste stuitingsdaad verricht binnen de oorspronkelijke verjaringstermijn.

3.1.1.5 Schorsing

9.

De schorsing van de verjaring houdt in dat een lopende verjaringstermijn gedurende (on)bepaalde termijn wordt stilgelegd, waarna deze lopende verjaringstermijn herneemt. De verjaringstermijn wordt m.a.w. verlengd met een duur gelijk aan die van de schorsing. De schorsing van de verjaring vindt haar grondslag in de (wettelijke) onmogelijkheid om te vervolgen. Na het verdwijnen van het gerezen obstakel wordt de lopende verjaringstermijn hernomen. Voor zover de verjaring van de strafvordering nog niet is ingetreden, kan de verjaring steeds worden geschorst, ook buiten de oorspronkelijke verjaringstermijn.

10.

Artikel 24 V.T.Sv. bepaalt dat de verjaring van de strafvordering geschorst is wanneer de wet dit bepaalt of wanneer er een wettelijk beletsel bestaat dat de instelling of de uitoefening van de strafvordering verhindert.

Het instellen van een cassatieberoep dat niet manifest onontvankelijk is, wordt als schorsingsgrond aanvaard. Wanneer cassatieberoep wordt ingesteld tegen een eindbeslissing, is er schorsing vanaf de dag van de bestreden beslissing tot op de dag van het arrest van het Hof van Cassatie, op voorwaarde dat de voorziening ontvankelijk is en leidt tot cassatie met verwijzing. Wanneer cassatieberoep wordt aangetekend tegen vonnissen of arresten die geen eindbeslissing zijn, is er schorsing vanaf de dag van de bestreden beslissing tot op de dag van het arrest van het Hof van Cassatie, op voorwaarde dat de voortzetting van de rechtspleging wordt verhindert. Overeenkomstig de rechtspraak van het Hof van Cassatie schorst een manifest onontvankelijk cassatieberoep de verjaring niet (zie ook Cass. 18 februari 2003, *T. Strafr.* 2003, 121, noot J. MEESE). De rechtbank treedt deze rechtspraak bij. Er kan niet worden aanvaard dat een kennelijk onontvankelijk cassatieberoep noodzakelijk leidt tot een blokkering van de procedure.

|

11.

Bij wet van 14 januari 2013 werd een bijkomende schorsingsgrond in het leven geroepen. Overeenkomstig het nieuwe derde lid van artikel 24 V.T.Sv. is de verjaring van de strafvordering geschorst wanneer de raadkamer ingevolge een overeenkomstig artikel 61 *quinquies* en artikel 127 § 3 van het Wetboek van Strafvordering ingediend verzoek, de rechtspleging niet kan regelen. De schorsing gaat in op de dag van de eerste zitting voor de raadkamer die werd vastgesteld met het oog op de regeling van de rechtspleging en eindigt de dag voor de eerste zitting waarop de regeling van de rechtspleging wordt hervat, zonder dat de schorsing evenwel langer dan een jaar mag duren. Bij gebrek aan overgangsbepaling in deze wet, is de nieuwe schorsingsgrond van toepassing op alle zaken die op datum van inwerkingtreding van de wet, namelijk 10 februari 2013, nog niet verjaard zijn (zie R. VERSTRAETEN en H. DEMEDTS, "Recente ontwikkelingen: de nieuwe strafprocesrechtelijke regels van de wetten houdende 'diverse bepalingen betreffende justitie' en de evolutie van de rechtspraak inzake Salduz, Antigoon en de motiveringsplicht", in *Themis opleiding straf- en strafprocesrecht*, Die Keure 2013, nr. 48, zie ook Cass. 27 november 2013, *T. Strafr.* 2014, afl. 1, blz. 64). Dit is een toepassing van het principe dat procedurewetten onmiddellijk toepasselijk zijn op hangende gedingen, hetgeen onverkort geldt voor wetten die de verjaring regelen. Ook deze schorsingsgrond heeft een reëel karakter en geldt voor alle mededaders en medeplichtigen die voor hetzelfde misdrijf of voor samenhangende misdrijven worden vervolgd.

Het Grondwettelijk Hof heeft in een arrest van 17 september 2015 verduidelijkt dat het gewijzigde derde lid van artikel 24 V.T.Sv. enkel van toepassing is op de strafvorderingen in verband met misdrijven die na 1 september 2003 werden gepleegd (zie overweging B.9.2 van het arrest van 15 september 2015, nr. 112/2015). De wet van 14 januari 2013 paste immers alleen de versie van artikel 24 V.T.Sv. aan die van toepassing is op misdrijven gepleegd na 1 september 2003. Daarom geldt voor misdrijven die daarvoor zijn gepleegd, nog steeds artikel 24 V.T.Sv. in de versie van 11 september 1998 (zie ook F. SCHUERMAN, Verzoeken tot bijkomende onderzoekshandelingen als nieuwe grond tot schorsing van de verjaring van de strafvordering, *T. Strafr.* 2013, afl. 3, 174 en J. HUYSMANS, Toepassing van de schorsingsgronden voor de verjaring van art. 24 lid 3-4 v.t.sv. in de tijd, *N.J.W.* 2016 nr. 342, 384). Volgens het Grondwettelijk Hof schendt dit verschil in behandeling het gelijkheidsbeginsel niet.

De versie van 11 september 1998 van artikel 24 V.T.Sv. voorziet in een schorsing van de verjaring vanaf de dag van de zitting waarop de strafvordering op de door de wet bepaalde wijze bij het vonnisgerecht wordt ingeleid en dit voor maximum één jaar.

12.

Om redenen die hieronder nader worden toegelicht, is de rechtbank van oordeel dat er twijfel bestaat omtrent de schuld van de eerste, tweede, derde en vierde beklagde aan de feiten van de tenlasteleggingen A.1 en A.2. De rechtbank houdt dan ook geen reden met de incriminatieperiode van deze tenlasteleggingen bij het onderzoek naar de verjaring.

Als aanvangspunt van de verjaringstermijn neemt de rechtbank 19 augustus 2002 in aanmerking (d.i. de datum van het vonnis faillietverklaring van [REDACTED] (hierna: [REDACTED]) zoals weerhouden in de tenlasteleggingen D.4, D.5, E.3 en E.4.

Voor de goede orde wijst de rechtbank erop dat nog geen onderzoek naar de gegrondheid van de overige tenlasteleggingen plaatsvond. Een dergelijk onderzoek dringt zich op indien zou blijken dat de verjaring van de strafvordering voor deze misdrijven nog niet is ingetreden.

3.1.2 Berekening van de verjaring

13.

De initiële verjaringstermijn van alle aan de beklaagden ten laste gelegde misdrijven (behoudens de valsheid in de jaarrekening) bedraagt vijf jaar, te rekenen vanaf 19 augustus 2002.

De laatst nuttige stuitingsdaad in dit dossier vond plaats op 2 augustus 2007, middels proces-verbaal nr. 011848/2007 betreffende inlichtingen omtrent de boekhouding van [REDACTED] (stuk 598 van het strafdossier). Vanaf die datum begon een nieuwe periode te lopen van vijf jaar. Zonder bijkomende schorsing, zou de verjaring van de strafvordering zijn ingetreden op 1 augustus 2012 omstreeks middernacht.

14.

Op 31 maart 2011, na de beschikking tot mededeling, werd een verzoekschrift neergelegd tot verwijzing van deze zaak naar een andere rechtbank wegens gewettigde verdenking lastens de magistraten van de (toenmalige) rechtbank van eerste aanleg te Gent ten gevolge van een familiale band tussen één van de beklaagden en één van de magistraten. In een arrest van 24 mei 2011 onttrok het Hof van Cassatie de zaak aan (toenmalige) rechtbank van eerste aanleg te Gent en verwees deze naar de (toenmalige) rechtbank van eerste aanleg te Dendermonde.

In die periode kon het onderzoek/de vervolging geen voortgang vinden. De verdere uitoefening van de strafvordering was wettelijk belet. Bijgevolg was de verjaringstermijn geschorst van 31 maart 2011 tot 24 mei 2011, hetzij gedurende 54 dagen. Zonder bijkomende schorsing, treedt de verjaring in op 24 september 2012 om middernacht.

15.

Bij beschikking van 16 september 2011 stelde de Raadkamer de regeling van de rechtspleging onbepaald uit omdat tweede en derde beklagde een verzoekschrift hadden neergelegd tot het doen vervullen van aanvullende onderzoekshandelingen. Dit gaf echter geen aanleiding tot een bijkomende schorsing van de verjaring, vermits alle ten laste gelegde

misdrijven (behoudens de valsheid in de jaarrekening die niet wordt weerhouden) waren voltooid vóór 1 september 2013. Bijgevolg is op huidige zaak artikel 24 V.T.Sv. in de versie van 11 september 1998 van toepassing.

Het cassatieberoep tegen het verwijzingsarrest werd aangetekend nadat de verjaring van de strafvordering reeds was ingetreden, zodat hiervan geen schorsende werking uitgaat.

3.1.3 Besluit

15.

Gelet op wat voorafgaat, stelt de rechtbank vast dat de verjaring van de strafvordering is ingetreden op 24 september 2012 omstreeks middernacht.

Op dat ogenblik was de zaak nog niet bij de rechtbank aanhangig gemaakt: de verwijzingsbeschikking van de Raadkamer van 29 juni 2012 was niet definitief, vermits hiertegen beroep werd aangetekend. Het verwijzingsarrest dateert slechts van 24 april 2014. Vermits de strafvordering reeds was vervallen vóór de verwijzing, heeft de rechtbank geen rechtsmacht om te oordelen over de burgerlijke rechtsovereenkomst, zelfs al dateert de klacht met burgerlijke partijstelling van vóór het verval van de strafvordering (zie ook Cass. 28 september 2010, P.09.1598.N en R. VERSTRAETEN, Handboek Strafproceduur, Maklu 2012, randnummer 331).

16.

De vaststelling van de rechtbank dat de verjaring van de strafvordering is ingetreden vooraleer de zaak bij het vonnisgerecht aanhangig werd gemaakt, berust op de premisse dat de tenlasteleggingen A.1 en A.2 niet bewezen zijn in hoofde van de tweede, de derde en de vierde beklagde. Teneinde na te gaan of deze vaststellingen overeind blijven, dringt een feitelijk en juridisch onderzoek van deze beide tenlasteleggingen zich op.

3.2 Overzicht van de feiten

3.2.1 Standpunt van de burgerlijke partijen

1.

Op 1 juni 2005 legden [redacted] en [redacted] klacht met burgerlijke partijstelling neer tegen [redacted] (inmiddels overleden), tweede beklagde [redacted], derde beklagde [redacted] en onbekenden wegens valsheid in geschriften, oplichting en inbreuken op de wetgeving inzake ondernemingen en handelsvennootschappen.

De burgerlijke partijen hielden voor dat zij er op basis van onjuiste gegevens toe werden gebracht om 75.000.000 BEF te investeren in [REDACTED] (hierna: [REDACTED], dit is een vennootschap die inmiddels failliet is en die actief was in machinebouw.

2.

Wijlen [REDACTED] (gedelegeerd) bestuurder van de vennootschap, streefde een overname na naar aanleiding van een zwaar bedrijfsongeval dat hem in oktober 1999 was overkomen. Een kapitaalinjectie drong zich op vermits het bedrijf ten gevolge van dit ongeval enkele maanden zonder leiding was komen te staan, waarna de banken de kredieten opzegden. [REDACTED] toonden zich effectief geïnteresseerd. Er werden onderhandelingen opgestart waarbinnen voornoemde heren de intentie uitten om, enerzijds, een kapitaalinjectie te realiseren via het verstrekken van een lening aan [REDACTED] met het oog op het doorvoeren van een kapitaalverhoging in de vennootschap, en, anderzijds, een ondersteuning van het management via een door hen voor te stellen bestuurder, waarna zij de controle over [REDACTED] zouden verwerven via de uitoefening van een put- en of calloptie tot overdracht van de bestaande aandelen.

De investeerders wensten een audit uit te voeren, doch Robert Balliu stelde dat dit vooralsnog niet mogelijk was, vermits de administratieve organisatie wegens zijn langdurige afwezigheid niet langer in orde was. [REDACTED] gaf op 6 mei 2000 opdracht aan de derde beklagde [REDACTED] om over te gaan tot waardering van de aandelen van [REDACTED]. Dit waarderingsverslag werd op 6 juni 2000 afgeleverd.

3.

Op 14 juli 2000 werd een leningsovereenkomst afgesloten tussen [REDACTED], enerzijds, en de [REDACTED] (vertegenwoordigd door [REDACTED]) en de [REDACTED]. Op grond van die overeenkomst leenden [REDACTED] en [REDACTED] 75 miljoen BEF aan [REDACTED], waarvan 50 miljoen BEF zou ter beschikking worden gesteld in de maand volgend op de overeenkomst en 25 miljoen BEF ten laatste op 31 december 2000.

Bij overeenkomsten van 11 augustus 2000 kende [REDACTED] een eenzijdige aankoopbelofte toe aan [REDACTED], enerzijds, en [REDACTED] anderzijds, met het oog op het verwerven van de controle van de vennootschap na een termijn van 3 à 5 jaar. Deze overeenkomst vermeldt dat de prijs van de bestaande aandelen wordt bepaald aan de hand van het waarderingsverslag van 6 juni 2000 opgesteld vóór de kapitaalverhoging, dat is gesteund op de goedgekeurde jaarrekening van 31 december 1999. Indien een afwijking in het eigen vermogen van meer dan 5 miljoen Belgische Frank tegensprekelijk zou worden vastgesteld binnen de zes maanden na de ondertekening van de overeenkomst, zou dit een weerslag hebben op de prijs van de aandelen.

De burgerlijke partijen houden voor dat [REDACTED] en de interne boekhoudster [REDACTED] na de ondertekening van deze overeenkomsten elke controle op de boekhouding van de vennootschap onmogelijk maakten. Daardoor konden zij niet nagaan of het eigen vermogen van de vennootschap al dan niet significant afweek van hetgeen in het waarderingsverslag werd vermeld. Op de Raad van Bestuur van [REDACTED] van 17 september 2000 werd de [REDACTED] aangesteld om een financiële rapportering naar de banken toe op te bouwen. Volgens de burgerlijke partij kreeg ook dit kantoor nauwelijks informatie omtrent de financiële toestand van het bedrijf.

4.

Op 15 mei 2002 verstuurdde de derde en de vierde beklagde een brief aan [REDACTED] met de mededeling dat het resultaat van het boekjaar 2001 na controlewerkzaamheden negatief bleek te zijn ten belope van bijna 100.000 EUR, en dat de procedure van artikel 135 van het W. Venn. zou worden toegepast. Op 3 juli 2002 schreven de derde en de vierde beklagde hieromtrent de rechtbank van Koophandel aan.

De Raad van Bestuur van [REDACTED] besliste op 16 juli 2002 om de beslissing in verband met de aangifte tot staking van betaling uit te stellen naar 13 augustus 2002 en ondertussen bedrijfsrevisor [REDACTED] aan te stellen met het oog op een audit van de boekhouding en het opstellen van een eventueel saneringsplan.

5.

Bedrijfsrevisor [REDACTED] stelde vast dat de balans van 31 december 2001 een totaal vertekend beeld geeft van de werkelijkheid: niet alleen waren de 'werken in uitvoering' sterk overgewaardeerd, maar bovendien was er een omvangrijk tekort omwille van dubieuze debiteuren (anderhalf tot 2 miljoen EURO). Volgens deze bedrijfsrevisor bestonden tal van deze inningsrisico's ook reeds op 31 december 2000, terwijl de commissarissenrevisor slechts een beperkt voorbehoud dienaangaande hadden geformuleerd.

Op 13 augustus 2002 werd [REDACTED] volmacht gegeven om aangifte te doen van faillissement. De faillietverklaring werd uitgesproken bij vonnis van 19 augustus 2002.

Volgens [REDACTED] zou de continuïteit van de vennootschap zonder de kapitaalverhoging reeds ernstig in gevaar geweest zijn op het einde van boekjaar 2000. Hij wees er verder nog op dat de kapitaalverhoging integraal werd aangewend om achterstallige schulden te betalen. Hij vermoedde dat de gedelegeerd-bestuurder op de hoogte was van de penibele financiële toestand op het ogenblik van de kapitaalverhoging. Verder wijst [REDACTED] erop dat de derde beklagde in zijn waarderingsverslag uitging van een overschatting van de voorwaarden ten belope van ruim anderhalf miljoen euro. Volgens deze revisor was de waarde van de vennootschap op het ogenblik van het verslag en uitgaande van voornoemde overwaardering, nihil.

3.2.2 Rol en standpunt van de tweede beklagde

en derde beklagde

6.

De derde beklagde is sinds accountant, met diploma grauaat in de handelswetenschappen, boekhouding en accountancy. Hij is medeoprichter van het accountantskantoor (thans). Dit accountantskantoor is sinds de jaren tachtig extern accountant van . In die hoedanigheid stond het kantoor in het voor het opstellen van de jaarrekening en het invullen van fiscale aangiftes. De derde beklagde werd in 1999 bedrijfsrevisor, en droeg op dat ogenblik zijn aandelen in het accountantskantoor over. Hij stelde dat hij niet zelf de accountant was van . Volgens hem was dat steeds .

bevestigde dat hij deze vennootschap opvolgde, doch dat zijn tussenkomst zich beperkte tot bijstand in de eindejaarsverwerking en het opstellen van de jaarrekening. De eigenlijke boekhouding werd volgens hem door de firma zelf gevoerd. Hij verklaarde eveneens dat hij dit dossier zelfstandig behandelde. Anderzijds verklaarde dat bij elke bespreking aanwezig was. Bovendien verklaarde zij dat de derde beklagde de selectie van de kandidaat-boekhouders bij verricht, waarna zij was aangenomen (stuk 628 van het strafdossier).

7.

Uit het strafdossier blijkt dat de derde beklagde stevig was verankerd in de werking van . Zo blijkt hij - in zijn hoedanigheid van accountant - de ontwerpovereenkomsten te hebben opgesteld met betrekking tot 'management in regie' tussen de firma's en . De rechtbank verwijst verder nog naar een brief van de firma van 27 augustus 1999 (bijlage 68 bij het verslag van de deskundige) waarin deze firma haar beklag doet over moeizaam verlopen onderhandelingen omtrent een eventuele overname, onder meer omwille van de eisen die werden opgedrongen door de derde beklagde. De afgevaardigd bestuurder van verzocht om een nieuw gesprek, doch enkel in aanwezigheid van zijn advocaat (Mr.) en zonder de derde beklagde.

Vervolgens is het opmerkelijk dat de derde beklagde op 6 mei 2000 werd aangesteld om 'als revisor' te onderhandelen met gegadigde partijen omtrent de verkoop van de aandelen van . Op dat ogenblik was hij nog niet als revisor van deze vennootschap aangesteld. De vierde beklagde vervulde deze taak al enkele jaren. Op 13 mei 2000 deelde de derde beklagde schriftelijk aan mee dat hij een gesprek had gevoerd met de accountant van de overnemende vennootschap. Hij deelde mee dat de uitgifteprijs en het aantal nieuw uit te geven aandelen zou worden bepaald aan de hand van een waarderingsverslag. Verder benadrukte hij het belang van een dergelijke waardering: *'het hoeft geen betoog dat deze waardering een cruciaal element vormt voor het bepalen van variabele vergoeding die U in de toekomst additioneel moet worden toegekend bij de*

verkoop van Uw aandelen en het bepalen van de uiteindelijke prijs'. Hij ondertekende deze brief in zijn hoedanigheid als bedrijfsrevisor.

De derde beklaagde verklaarde tijdens het strafonderzoek dat deze brief volgens hem was bestemd als toelichting voor de advocaat die de toekomstige aankoop/verkoop van resterende aandelen moest organiseren. Volgens hem kon zijn onafhankelijkheid toen niet in het gedrang komen, vermits hij toen nog geen commissaris was van [REDACTED]. Eén en ander moet echter danig worden genuanceerd, nu hij deze brief als revisor ondertekende, én uit het waarderingsverslag (dat hij als revisor ondertekende) blijkt dat hij op 6 mei 2000 met de waarderingsopdracht werd belast.

Op 22 mei 2000 werd de derde beklaagde officieel als commissaris-revisor aangesteld, in college met de vierde beklaagde. Op 6 juni 2000 leverde hij een waarderingsverslag van de aandelen af. In dit verslag verwees hij naar een opdracht die hij op 6 mei 2000 had gekregen.

8.

In zijn verhoren en ook in conclusies benadrukt de derde beklaagde dat het waarderingsverslag enkel strekte tot het bepalen van het aantal nieuw uit te geven aandelen. Er was volgens hem op dat ogenblik reeds definitief beslist over de kapitaalverhoging. Hij verwijst naar een fax van 5 mei 2000 (daags voordat hem de opdracht tot waardering werd gegeven) waarin het accountantsbureau [REDACTED] aan de advocaat van [REDACTED] (Mr. [REDACTED]¹) een voorstel overmaakt omtrent de overname van de groep [REDACTED] waarover een akkoord werd bereikt met de heer [REDACTED]. Volgens deze fax is het voorstel wat volgt:

- er wordt een kapitaalverhoging doorgevoerd van 75.000.000 BEF door [REDACTED]. Hiertoe verstrekt de [REDACTED] hem een lening van 75.000.000 BEF die deze terugbetaalt door middel van de overdracht van aandelen, na zes maanden;
- er worden put- en call-contracten opgemaakt voor alle 1.143 aandelen die in het bezit waren van [REDACTED]. Deze contracten zouden kunnen worden uitgevoerd tussen het derde en het vijfde jaar van de ondertekening.

De verkoopprijs werd uitgesplitst in een vast gedeelte, met name 60 miljoen BEF en 20 miljoen onder de vorm van een groepsverzekering, en een variabel gedeelte bestaande uit de bijkomende bruto cash flow boven deze op 31/12/99, pro rata het aantal aandelen die worden verkocht ten opzichte van het totaal aantal aandelen na kapitaalverhoging. Er werd verwezen naar de goedgekeurde jaarrekening van 31 december 1999 als referentiepunt voor het bepalen van de huidige Bruto Cash Flow.

¹ De rechtbank stelt vast dat Mr. [REDACTED] advocaat was van [REDACTED] op basis van bijlage 68 bij het deskundigenverslag van [REDACTED] waarin de firma [REDACTED] aan [REDACTED] vraagt om bij de volgende bespreking alleen zijn advocaat [REDACTED] mee te brengen.

9.

Volgens de derde beklagde ondersteunt deze fax zijn stelling dat zijn waarderingsverslag er enkel toe strekte om te bepalen hoeveel nieuwe aandelen moesten worden gekoppeld aan de reeds overeengekomen kapitaalsverhoging.

Hij benadrukt verder nog dat zijn waardering niet gebeurde op basis van historische cijfers, maar wel op basis van de toekomstig te verwachten cijfers (onder meer onder invloed van de waardering van de onroerende goederen in opbouw in Lokeren, die vroeger niet bestonden). Hij meende dat het niet nodig was om een voorbehoud te formuleren bij de waarde van de voorraden, omdat hij hoe dan ook een *décôte* van 40 % toepaste op de totale waarde van de waardering. Volgens hem was hij wel degelijk voldoende kritisch. Immers:

- was er een objectief schattingsverslag van de onroerende goederen, hetgeen een substantieel stuk van de waarde van de totaliteit van de activa omvatte;
- was de financiële projectie naar de toekomst toe niet enkel het resultaat van gesprekken met de Raad van Bestuur, maar ook met een financieel verantwoordelijke van [REDACTED] en een externe accountant;
- hield hij rekening met de belastingsimplementatie op de meerwaarde, hetgeen toen niet verplicht was;
- paste hij een *décôte* toe van 40% omwille van de minderheidsparticipatie (30 %) en het voorzichtigheidsprincipe (10 %).
- vermeldde hij in de aanhef van zijn verslag dat de waardering van de aandelen als basis dient voor de berekening van de nieuw uit te geven aandelen en dat het verslag niet voor andere doeleinden mag worden gebruikt vermits *'het zeker geen document [is] waarop de aandeelhouders kunnen bogen om enigerlei negotiaties aan te knopen inzake de verkoop van aandelen'*. Bovendien vermeldde hij in zijn verslag dat de waardering niet het voorwerp heeft uitgemaakt van een volkomen controle;
- hij preciseerde dat het verslag tot stand kwam op basis van inlichtingen die de vennootschap hem had verstrekt, en die niet het voorwerp uitmaakten van een volkomen controle: hij baseerde zich op de jaarrekening van 1999 zoals die was gecertificeerd door de vierde beklagde. Hijzelf reviseerde de jaarrekening van 1999 niet omdat hij toen nog niet was aangesteld.

10.

In zijn conclusies benadrukt de derde beklagde verder nog dat hij wel degelijk voldoende aandachtig was bij de controle van de jaarrekening van boekjaar 2000 (het eerste boekjaar dat hij mee controleerde). Volgens hem gaf deze jaarrekening een getrouw beeld van de werkelijkheid. En indien zou worden geoordeeld dat dit niet zo was, was hij daar in elk geval niet van op de hoogte. Hij benadrukt dat de posten waardeverminderingen en dubieuze debiteuren meer dan verdubbeld werden sinds hij als commissaris was aangesteld. Bovendien liet hij dienaangaande een voorbehoud acteren. Hieruit blijkt volgens hem met zekerheid dat hij hoe dan ook niet in combine handelde met wijlen [REDACTED] om de dubieuze vorderingen zo beperkt mogelijk te houden.

3.2.3 Rol en standpunt van de vierde beklaagde ██████████ in ██████████

11

De bedrijfsrevisorenvennootschap waarin de vierde beklaagde actief was, was sinds 24 april 1987 aangesteld als commissaris van ██████████. Aanvankelijk werd de heer ██████████ als commissaris aangesteld. In de herbenoeming van 1999 werd de bedrijfsrevisorenvennootschap vertegenwoordigd door de vierde beklaagde.

De vierde beklaagde benadrukt dat hij als revisor steeds correct is te werk gegaan. Hij leverde zowel voor wat betreft de jaarrekening van 1999 als voor wat betreft de jaarrekening van 2000 een verklaring af onder voorbehoud. In zijn verklaring omtrent de jaarrekening van 1999 benadrukte hij dat de administratieve organisatie en de opvolging van de bestellingen in uitvoering geen gepaste controle toelaten. In zijn verklaring omtrent de jaarrekening van 2000 benadrukte hij dat de rubriek handelsvorderingen volgens hem ruim 3.000.000 BEF openstaande saldi bevatte die niet invorderbaar waren. Volgens de ondernemingsleiding moest hiervoor echter geen waardevermindering worden geboekt.

12.

Hij ontkent met klem dat hij in combine met de bestuurders van ██████████ een misleidende verklaring omtrent de jaarrekening opstelde. Hij ging in tegendeel steeds zorgvuldig te werk. Hij wijst erop dat hij geen enkel belang heeft bij het opstellen van een dergelijke misleidende verklaring en dat het strafdossier daarvan niet de minste indicatie bevat.

3.3 Omtrent het verslag van de deskundige ██████████

1.

De derde en de vierde beklaagde benadrukten zowel in de procedure voor de Raadkamer als in de procedure voor de Kamer van Inbeschuldigingstelling dat het verslag van de deskundige ██████████ met onregelmatigheden was behept. Dit zou de onontvankelijkheid van de strafvordering tot gevolg hebben, minstens moest dit verslag volgens de beklaagden nietig worden verklaard.

De beklaagden haalden hiertoe volgende grieven aan:

- de onderzoeksrechter schond het geheim van het onderzoek door de klacht en bijgaande stukken aan de heer ██████████ over te maken vooraleer hij officieel als deskundige was aangesteld;
- de deskundige bepaalde het verloop van het strafonderzoek, onder meer door de onderzoeksdaden te suggereren en de verhoren bij te wonen;
- de formulering van de deskundigenopdracht ondermijnt diens onafhankelijkheid en onpartijdigheid en overschreed de saisine van de onderzoeksrechter;
- de formulering van de opdracht schendt het beginsel van techniciteit en specialiteit;
- de deskundige delegeerde zijn opdracht op niet-toegelaten wijze aan zijn medewerkers;

de deskundige kweet zich van zijn opdracht op een wijze die de beginselen van objectiviteit, onpartijdigheid, specialiteit en techniciteit schond.

2.

De Kamer van Inbeschuldigingstelling beantwoordde deze grieven als volgt in het arrest van 24 april 2014:

'3.10. Dat de deskundige verder is gegaan dan enkel het verlenen van een louter technisch advies is juist: hij komt immers tot het formele besluit dat de inverdenkinggestelden bepaalde wetsinbreuken hebben gepleegd, beoordeling die tot de uitsluitende bevoegdheid van de rechterlijke macht behoort. De inhoud van zijn advies kan uiteraard niet los worden gezien van de opdracht die hem door de onderzoeksrechter was gegeven en waarin duidelijk was aangegeven dat hij advies diende te verlenen nopens de vraag of er al dan niet inbreuk was gepleegd op bepaalde wetgeving (zie de inhoud van de punten 4, 5 en 9 van de opdracht) of als bepaalde bescheiden en handelingen moesten worden aangezien als frauduleus (zie de inhoud van de punten 3, 6 en 10 van de opdracht).

Het is eveneens juist dat de opdracht er de deskundige toe gebracht heeft om juridische uitspraken te doen, maar het valt niet in te zien hoe een nuttig en relevant onderzoek in het kader van de waarheidsvinding in een zaak als deze anders had kunnen of moeten worden georganiseerd. (...).

Strikt gezien is het verleende deskundig advies met een onregelmatigheid behept, namelijk een inbreuk op het beginsel van de techniciteit, want een deskundige mag zich in de regel enkel toeleggen op de technische en feitelijke aspecten van de zaak. Indien de deskundige echter juridische conclusies trekt neemt hij de plaats van de rechter in. Vermits de deskundigenopdracht ook voorzag in het verlenen van advies nopens juridische beslissingen (zie hoger) is er tevens sprake van een inbreuk op het verbod van delegatie van rechterlijke functies (in casu de functie van de bodemrechter).

3.11. De in het voorgaand randnummer vastgestelde onregelmatigheid van het deskundig verslag leidt niet tot de niet-ontvankelijkheid van de strafvordering, maar enkel tot de gebeurlijke uitsluiting van het verslag. (...) Nergens bepaalt de wetgever dat een miskenning van het beginsel van techniciteit leidt tot de nietigheid van het deskundigenverslag. (...) Voorts is dit hof van oordeel dat het verdere gebruik van het deskundig verslag geenszins in strijd is met het recht van de inverdenkinggestelden op een eerlijk proces. (...) Het oordeel omtrent de bewijswaardering, met inbegrip van de betrouwbaarheid van het bewijs, komt uitsluitend de bodemrechter toe (...).

Besluit: er is geen grond om de nietigheid van het deskundig verslag uit te spreken'.

3.

De derde en de vierde beklaagde formuleren thans dezelfde bezwaren bij het verslag van de deskundige ██████████ als deze die zij ook formuleerden in de procedure voor de Kamer van Inbeschuldigingstelling. De derde beklaagde nodigt de rechtbank uit om het deskundigenverslag alsnog uit de debatten te weren, vermits de onregelmatigheden die de Kamer van Inbeschuldigingstelling vaststelde (schending van het beginsel van techniciteit en inbreuk op het verbod van delegatie) de betrouwbaarheid van dit verslag zouden aantasten. De vierde beklaagde houdt voor dat de bewijswaarde van dit verslag gering tot onbestaande is geworden.

De derde en de vierde beklaagde verzoeken de rechtbank om de strafvordering onontvankelijk te verklaren, minstens om het verslag van de deskundige ██████████ uit de debatten te weren, meer ondergeschikt om hier geen enkele bewijswaarde aan toe te kennen.

4.

Overeenkomstig artikel 235*bis* § 5 van het Wetboek van Strafvordering kunnen gronden van onontvankelijkheid van de strafvordering die door de Kamer van Inbeschuldigingstelling werden onderzocht, niet meer worden opgeworpen voor de feitenrechter.

Het staat vast dat de Kamer van Inbeschuldigingstelling de bezwaren van de derde en de vierde beklaagde reeds heeft onderzocht, en dat een aantal onregelmatigheden werden vastgesteld. De Kamer van Inbeschuldigingstelling maakte reeds toepassing van artikel 32 V.T.Sv. en stelde vast dat de geschonden beginselen niet waren voorgeschreven op straffe van nietigheid en evenmin het recht op een eerlijk proces van de beklaagden onherroepelijk hebben geschonden.

De rechtbank kan de regelmatigheid van het deskundigenverslag niet opnieuw beoordelen. Evenmin kan de rechtbank de zogenaamde 'Antigoontoets' zoals bedoeld in artikel 32 V.T.Sv. eerste en derde gedachtenstreepje opnieuw uitvoeren.

Wel komt het de rechtbank toe om de bewijswaarde van het verslag van de deskundige ██████████ te beoordelen. De uitsluiting van het verslag dringt zich op indien de rechtbank zou vaststellen dat de onregelmatigheden in het verslag de betrouwbaarheid ervan aantasten (cfr. artikel 32, 2^e gedachtenstreepje V.T.Sv.).

5.

De rechtbank kan de strafvordering niet onontvankelijk verklaren wegens beweerde onbetrouwbaarheid van het verslag van de deskundige ██████████. Het recht om de strafvordering uit te oefenen ontstaat immers door het plegen van het misdrijf, ongeacht de wijze waarop ze verder wordt uitgeoefend en onafhankelijk van de wijze waarop de bewijsgaring verloopt (zie o.m. Cass. 14 oktober 2014, P.14.0507.N, www.juridat.be).

De rechtbank is van oordeel dat de bevindingen van de deskundige die verder gaan dan de loutere technische vaststellingen en besluiten en die tot stand kwamen middels schending van het beginsel van techniciteit en het verbod op delegatie van rechterlijke functies, als bewijs moeten worden uitgesloten. Deze bevindingen zijn onbetrouwbaar, vermits de deskundige geen jurist is en niet over de nodige opleiding en ervaring beschikt om zich hierover uit te spreken.

Daarentegen is er geen reden om zijn louter technische bevindingen en besluiten, in de mate dat deze van hoger genoemde juridische vaststellingen kunnen worden afgescheiden, als bewijselementen te weren uit de debatten. Het staat vast dat de deskundige over de vereiste ervaring en diploma's beschikt om als technisch deskundige in deze materie op te treden. Hij steunde zich daarenboven op betrouwbare bewijselementen, met name in beslag genomen stukken (onder meer uit de boekhouding) waarnaar hij regelmatig verwijst. Bijgevolg zijn deze bevindingen controleerbaar en weerlegbaar (zie ook DE SMET, 8., Deskundigenonderzoek in strafzaken, in X., Strafrecht en strafvordering. Artikelsgewijze commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer, nr. 137).

6.

Besluit

De rechtbank houdt bij de beoordeling van de tenlasteleggingen enkel rekening met de technische bevindingen en vaststellingen van de deskundige. De passages die verder gaan dan de loutere technische bevindingen en die tot stand kwamen middels schending van het beginsel van techniciteit en het verbod op delegatie van rechterlijke functies worden uit de debatten geweerd.

3.4 Beoordeling van de tenlasteleggingen in verband met de valsheid in de jaarrekening

3.4.1 Algemeen

1.

In de tenlastelegging A.1 wordt enkel de vierde beklaagde vervolgd als mededader van valsheid in de jaarrekening met betrekking tot het boekjaar dat de periode dekt van 1 januari 1999 tot 31 december 1999 en gebruik van deze valse jaarrekening. In de tenlastelegging A.2 worden de tweede, de derde en de vierde beklaagde beticht van mededaderschap aan valsheid in de jaarrekening van het boekjaar dat de periode dekt van 1 januari 2000 tot 31 december 2000 en het gebruik van deze valse jaarrekening.

Volgens de dagvaarding geven de jaarrekeningen van 1999 en 2000 geen getrouw beeld van het vermogen, de financiële toestand of de resultaten van de vennootschap, onder meer wegens:

- de afwezigheid van een systeem van interne controle waardoor de controle door de commissaris-revisor van de 'voorraden' en 'bestellingen in uitvoering' onvoldoende

- was en de bedragen van de betrokken rubrieken in de jaarrekening onbetrouwbaar werden (deskundig verslag p. 32);
- het niet tijdig aanleggen van (voldoende) provisies voor niet-inbare vorderingen, waardoor de rubriek 'vorderingen' van de jaarrekening niet correct werd gewaardeerd (onderschatting van de provisies voor een bedrag van 35.939.420 BEF voor de vorderingen per 31 december 1999 en voor een bedrag van 81.136.820 BEF voor de vorderingen per 31 december 2000 - deskundig verslag p.105 e.v.);
 - dubieuze boekingen met betrekking tot doorfacturaties door [REDACTED] aan de aan haar gelieerde vennootschappen [REDACTED] en [REDACTED] (deskundig verslag p. 76 e.v.).

De dagvaarding preciseert dat het misdrijf werd gepleegd met de bedrieglijke bedoeling om de werkelijke toestand van de boekhouding en het vermogen van de vennootschap voor derden verborgen te houden.

De dagvaarding is gesteund op de technische bevindingen van de deskundige [REDACTED] en bedrijfsrevisor [REDACTED]. De bevindingen van de gerechtsdeskundige en bedrijfsrevisor [REDACTED] hebben geen bijzondere bewijswaarde. Zij kunnen samen met de andere elementen uit het strafdossier (inclusief de bevindingen van de technisch raadslieden van de beklaagden) het oordeel van de rechtbank vormen (zie ook Cass. 19 december 2012, P.12.1310.F, RW 2013-2014, 935-936).

2.

Het misdrijf valsheid in de jaarrekening (inbreuk op artikel 127 W. Venn.) vereist de hierna volgende constitutieve bestanddelen:

- 1) **materieel element**: het vervalsen van de waarheid op een door de wet omschreven wijze in een jaarrekening waarbij de vervalsing een mogelijk nadeel kan berokkenen;
- 2) **moreel element**: met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden.

Vermits de jaarrekening door de bestuurders wordt opgesteld, zijn de bestuurders hoofddader van dit misdrijf wanneer vaststaat dat de jaarrekening met bedrieglijk opzet werd vervalst. In bepaalde omstandigheden kan ook een commissaris beschouwd worden als strafbare deelnemer aan de valsheid in de jaarrekening die door anderen (de bestuurders) werd opgesteld, bijvoorbeeld door de intentie om zich bij het delictueel opzet van de opstellers van het jaarverslag aan te sluiten, bij wege van het achterwege laten van zijn verplichting om de bestuurders op de anomalieën van het jaarverslag te wijzen, gecombineerd met de bevestiging dat hij geen kennis heeft gekregen van verrichtingen gedaan of beslissingen genomen met overtreding van de statuten of van de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen, of door het achterwege laten van voorbehouden of bezwaren (zie ook: L. DUPONT en S. VAN DYCK: 'Enkele perspectieven op de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de bedrijfsrevisor' in *De aansprakelijkheid van de bedrijfsrevisor: burgerrechtelijk, strafrechtelijk en tuchtrechtelijke aspecten*, 2003, Die Keure, blz. 78).

3.

De beklagden worden vervolgd in hun hoedanigheid van bedrijfsrevisor. Het staat vast dat zij niet zelf de jaarrekening hebben opgesteld; dit deed de Raad van Bestuur. Zij kunnen bijgevolg geen hoofddader zijn van deze misdrijven. Zij kunnen slechts schuldig worden bevonden als mededader aan het misdrijf valsheid in de jaarrekening wanneer vaststaat dat de jaarrekening met het in de dagvaarding gepreciseerde bedrieglijk opzet werd vervalst door de bestuurders, én dat zij hier wetens en willens aan meewerkten.

De burgerlijke partijen gaan uit van de veronderstelling dat wijlen de eerste beklagde met bedrieglijk opzet een valse jaarrekening opstelde om de failliete vennootschap een fictieve schijn van kredietwaardigheid te bezorgen en dat beklagden hier wetens en willens aan meewerkten. De beklagden zouden bewust hun taak foutief hebben uitgevoerd middels het opstellen van zogenaamde 'compliance' documenten, terwijl ze – bij een correcte uitoefening van hun functie – een afkeurende verklaring omtrent de jaarrekening zouden hebben moeten opstellen (randnummer 102 van de synthese conclusies van de burgerlijke partij).

4.

De technische raadslieden van de derde en de vierde beklagde ontkennen dat de boekhouding van [REDACTED] over de boekjaren 1999 en 2000 geen getrouw beeld gaf van de werkelijkheid:

- de technische raadslieden van de derde beklagde wijzen erop dat de deskundige [REDACTED] ten onrechte alle vorderingen die langer dan 12 maand uitstaan op het einde van het boekjaar als dubieus beschouwt. Volgens hen moet elk actief van de balans afzonderlijk worden beoordeeld, waardoor niet enkel rekening moet worden gehouden met de ouderdom van de vordering, maar ook met de specifieke omstandigheden;
- de technische raadslieden van de vierde beklagde wijzen erop dat men zich voor de beoordeling van een vordering moet stellen op het ogenblik dat deze beoordeling moet worden gesteld. Achteraf is het gemakkelijk om vast te stellen dat een vordering effectief niet werd betaald en bijgevolg dubieus was, doch dit betekent niet dat deze bedragen ook reeds voor provisie in aanmerking kwamen op het einde van het boekjaar waarin ze zijn ontstaan;
- verder bestrijden de technische raadslieden van de vierde beklagde dat de post 'voorraden' en 'bestellingen in uitvoering' in de boekhouding van [REDACTED] zou zijn overgewaardeerd, minstens is dit volgens hen onvoldoende bewezen (blz 41 e.v. van dit verslag, gevoegd als stuk 1 bij de conclusies van de vierde beklagde).

De gerechtsdeskundige houdt voor dat de enige mogelijke revisorale verklaring bij de jaarrekening over boekjaar 1999 en 2000 bestond in een afkeurende verklaring. De beklagden wijzen er terecht op dat de deskundige deze beoordeling formuleerde na ruim vijf jaar intensief onderzoek. De beklagden daarentegen beschikten slechts over een termijn van één maand om hun verklaring omtrent de jaarrekening af te leggen.

Daarenboven wijzen de beklagden en hun technische raadslieden erop dat zij in elk geval hun controle-opdracht naar behoren hebben uitgevoerd. Zij ontkennen dat zij wetens en willens welwillendheidsdocumenten opstelden, met de bedoeling om de bestuurders toe te laten de werkelijke toestand van de vennootschap verborgen te houden voor derden.

De vierde beklagde wijst erop dat:

- het IBR bij kwaliteitscontroles steeds vaststelde dat hij zijn mandaat als commissaris met de nodige ernst en bekwaamheid uitvoerde en dat zijn werk globaal bekeken als goed werd gekwalificeerd;
- de gerechtsdeskundige geen kennis had van het 'permanent dossier' dat deel uitmaakte van het controledossier van [REDACTED];
- [REDACTED] geen analytische boekhouding voerde. Bijgevolg was geen analytische kostprijsberekening voorhanden per machine. Het is niet verplicht om een analytische boekhouding te voeren, doch de afwezigheid hiervan had tot gevolg dat de posten 'voorraden' en 'werken in uitvoering' niet konden worden gecontroleerd. Om die reden nam hij hiervoor een voorbehoud op, zowel in zijn verslag over de jaarrekening van 1999 als in zijn verslag over de jaarrekening van 2000;
- precies omdat de controle op deze posten onmogelijk was, zou het onjuist geweest zijn om hiervoor een afkeurende verklaring af te leggen: hij kon bevestigen noch ontkennen dat de voorraadwaardering correct was;
- de werkpapieren omtrent de voorraadcontrole bij [REDACTED] normconform waren;
- het niet verplicht is om externe bevestiging te vragen bij openstaande vorderingen. De opstaande vorderingen werden afdoende gecontroleerd middels afloopcontrole. Waar nodig stelde hij een bijkomende provisionering voor;
- hij oorspronkelijk een voorbehoud voorzag voor de factuur van [REDACTED]. Na bespreking met wijlen [REDACTED] werd in het vooruitzicht gesteld dat [REDACTED] zou geherkapitaliseerd worden, zodat het niet meer noodzakelijk voorkwam om hiervoor een voorbehoud te weerhouden.

De derde beklagde wijst erop dat:

- de waardering van de oninbare vorderingen geenszins aantoonbaar onjuist was. De redenering die de deskundige [REDACTED] daarover ontwikkelde is foutief en is bovendien gesteund op een niet toegelaten 'post factum'-redenering;
- de boekhouding van [REDACTED] intern werd voorbereid, en dat het accountantskantoor waarmee hij beweerdelijk banden zou hebben de jaarrekening opstelde op basis van de cijfers en de stukken die de vennootschap ter beschikking stelde. Bijgevolg is zelfs de accountant niet verantwoordelijk voor de inhoud van de jaarrekening;
- hij zijn opdracht met de nodige beroepsernst heeft uitgevoerd: sinds hij als commissaris werd benoemd, stegen de waardeverminderingen op de vorderingen aanzienlijk;
- hij een voorbehoud liet acteren op dat punt, stellende dat de rubriek handelsvorderingen volgens hem nog voor 3.807.370 BEF oninbare vorderingen

bevatte. De ondernemingsleiding was echter van oordeel dat hiervoor geen waarderingsvermindering diende geboekt te worden. Dit werd als dusdanig vermeld in het verslag.

De tweede beklagde sloot zich aan bij alle argumenten van de derde beklagde.

5.

De rechtbank stelt vast dat het niet bewezen voorkomt dat de vierde beklagde [REDACTED] welbewust en met kennis van zaken welwillendheidsdocumenten opstelde waardoor aan de vennootschap een valse schijn van kredietwaardigheid werd gegeven. Uit de samenlezing van alle stukken uit het strafdossier blijkt dat de boekhouding niet in dergelijke mate onjuist was dat iedereen die hiervan – zelfs beroepsmatig – kennis nam, dit moest opmerken. Samen met de vierde beklagde stelt de rechtbank vast dat de deskundige [REDACTED] ruim vijf jaar heeft benut om zijn verslag op te stellen, terwijl de vierde beklagde zijn verklaring omtrent de jaarrekening binnen de maand moest afleggen. Behoudens de beweerde onjuistheden in de jaarrekening bevat het strafdossier geen enkele indicatie dat (bedrieglijke) afspraken werden gemaakt. De stelling van de gerechtsdeskundige dat enkel een afkeurende verklaring over de jaarrekening gepast was, is slechts diens persoonlijk advies dat na jarenlang onderzoek tot stand kwam. De vierde beklagde maakt aannemelijk dat hij zijn controle-opdracht correct heeft uitgevoerd. En zelfs als hij iets niet zou hebben opgemerkt, kan hieruit niet worden afgeleid dat hij wetens en willens meewerkte aan een vervalsing. Hij wordt om die reden vrijgesproken van de feiten die hem worden ten laste gelegd onder de tenlasteleggingen A.1 en A.2.

Hetzelfde geldt voor de tweede en de derde beklagde. Het staat vast dat de derde beklagde erg nauw betrokken was bij [REDACTED] en een goede relatie onderhield met wijlen [REDACTED]. Hiervan getuigen de diverse documenten die hij opstelde in de aanloop naar de kapitaalsverhoging. Evenwel kan hieruit niet met zekerheid worden afgeleid dat de derde beklagde bewust zijn controle-opdracht veronachtzaamde, met de bedoeling om het bestuur toe te laten de vennootschap een valse schijn van kredietwaardigheid te bezorgen. Deze hypothese veronderstelt immers een combine met de vierde beklagde, die wordt vrijgesproken om redenen die hierboven werden toegelicht. Ook de derde beklagde maakt aannemelijk dat hij zijn controle-opdracht te goeder trouw heeft uitgevoerd. En zelfs als hij iets niet zou hebben opgemerkt, kan hieruit niet worden afgeleid dat hij wetens en willens meewerkte aan een vervalsing. De twijfel die hierover bestaat, moet de derde beklagde ten goede komen. Ook hij wordt om die reden vrijgesproken voor het feit van de tenlastelegging A.2.

Aangezien geen fout wordt weerhouden in hoofde van de derde beklagde, kan deze niet worden 'toegerekend' aan de tweede beklagde. In hoofde van deze beklagde is evenmin een deelnemingsopzet bewezen. De rechtbank zal ook de tweede beklagde vrijspreken voor het feit van de tenlastelegging A.2.

4. BEOORDELING OP BURGERLIJK GEBIED

De [REDACTED] en [REDACTED] stelden zich burgerlijke partij lastens de beklaagden.

In de mate dat deze vorderingen zijn gesteund op de feiten van de tenlasteleggingen B, D.1, D.2, D.3, D.4, D.5, E.1, E.2, E.3 en E.4 is de rechtbank onbevoegd om hiervan kennis te nemen vermits de strafvordering reeds was verjaard vooraleer deze misdrijven bij de rechtbank aanhangig werden gemaakt.

In de mate dat deze vorderingen zijn gesteund op de feiten van de tenlasteleggingen A.1 en A.2 wijst de rechtbank deze af als ongegrond, gelet op de vrijspraak van de beklaagden voor deze tenlasteleggingen.

TOEGEPASTE WETTEN

De genoemde en de hiernavolgende artikelen bepalen de bestanddelen van de misdrijven, de strafmaat en de taalwet:

Artikel 11, 12, 14, 16, 31 tot 37, en 41 van de wet van 15 juni 1935
Wetb. van strafvordering, art. 162, 182, 184, 185, 189, 190, 191, 194, 195,
art. 3 en 4; strafwetboek, art.44, 45; (BP)
Art. 21 VT. Wb. Sv.

UITSpraak

De rechtbank beslist op tegenspraak.

OP STRAFGEBIED

De rechtbank **VERBETERT** de volgende materiële vergissingen in de dagvaarding:

- in tenlastelegging B, eerste gedachtenstreepje: 'de leningsovereenkomst d.d. 14 juli 2000 tussen [REDACTED] enerzijds en de [REDACTED] anderzijds voor een bedrag van 75.000.000 BEF, waarvan door de [REDACTED] 37.500.000 BEF betaald werd op 16 augustus 2000 en door [REDACTED] 3.125.000 BEF en 9.096.460 BEF op 17 augustus 2000, respectievelijk 15 september 2000'
- in de tenlasteleggingen D.1, D.2, E.1 en E.2 worden de woorden 'goedkeurende verklaring met voorbehoud' aangepast naar 'verklaring onder voorbehoud'.

De rechtbank stelt vast dat de strafvordering voortvloeiend uit de feiten van de tenlasteleggingen B, D.2, D.3, D.4, D.5, E.1, E.2, E.3 en E.4 is **VERVALLEN** wegens **VERJARING**.

De rechtbank **WEERT** de bevindingen van de gerechtsdeskundige [REDACTED] te verder gaan dan diens louter technische bevindingen en die tot stand kwamen mits schending van het beginsel van techniciteit en het verbod op delegatie van rechterlijke functies uit de debatten.

Tweede beklagde [REDACTED]

De rechtbank spreekt tweede beklagde **VRIJ** voor het feit van de tenlastelegging A.2.

Derde beklagde [REDACTED]

De rechtbank spreekt de derde beklagde **VRIJ** voor het feit van de tenlastelegging A.2.

Vierde beklagde [REDACTED]

De rechtbank spreekt de vierde beklagde **VRIJ** voor de feiten van de tenlasteleggingen A.1 en A.2.

Kosten:

De rechtbank begroot de gerechtskosten tot op heden in hun geheel op de som van 33.711,04 euro. De rechtbank veroordeelt de burgerlijke partijen tot een gedeelte groot 11.284,67 euro (kosten deskundig verslag) en legt het overige deel van deze kosten ten laste van de Belgische Staat.

Overtuigingsstukken

De rechtbank beveelt de teruggave van de overtuigingsstukken met nummer 03255/2008, 2251/2012, 2252/2012, 2253/2012 aan [REDACTED]

De rechtbank beveelt de teruggave van de overtuigingsstukken met nummer 2257/2012 aan de [REDACTED]

De rechtbank beveelt de teruggave van de overtuigingsstukken met nummer 2255/2012 aan [REDACTED]

De rechtbank beveelt de teruggave van de overtuigingsstukken met nummer 2373/2009 en 2254/2012, 2254/2012 aan [REDACTED]

De rechtbank beveelt de teruggave van de overtuigingsstukken met nummer 2256/2012 aan de [REDACTED]

De rechtbank beveelt de teruggave van de overtuigingsstukken met nummer 518/2013 aan de zaakvoerder van de [REDACTED].

De rechtbank beveelt de teruggave van de overtuigingsstukken met nummer 519/2012 aan het [REDACTED].

OP BURGERLIJK GEBIED

De rechtbank verklaart zich onbevoegd om kennis te nemen van de burgerlijke vorderingen van de [REDACTED] en de [REDACTED] in de mate dat deze zijn gesteund op de feiten van de tenlasteleggingen B, D.2, D.3, D.4, D.5, E.1, E.2, E.3 en E.4.

De rechtbank wijst de vorderingen van de [REDACTED] en de [REDACTED] af als ongegrond in de mate dat deze zijn gesteund op de feiten van de tenlasteleggingen A.1 en A.2, gelet op de vrijspraak van de beklaagden.

De rechtbank zegt dat de burgerlijke partijen zelf de kosten verbonden aan hun aanstelling zullen dienen te dragen.

Aldus gevonnist in de volgende samenstelling:

[REDACTED] rechter, voorzitter der kamer;

[REDACTED] rechters,

bijgestaan door [REDACTED] griffier,

en uitgesproken in openbare terechtzitting van-----

NEGENTIEN DECEMBER — TWEEDEZEND ZESTIEN

door [REDACTED] rechter, voorzitter der kamer;

bijgestaan door [REDACTED] griffier,

in aanwezigheid van [REDACTED] — substituut-procureur des Konings

[REDACTED]